

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdáján Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 215. szám.

Gsütörtök, szeptember 22.

A német császár.

(Politikai munkatársunktól.)

Budapest, szeptember 21.

Kiváló vendége volt a napokban Magyarországnak. Egy államfő, egy hatalmas nemzet nagy uralkodója, Vilmos német császár. Itt időzött, hazánknak éppen azon a vidéken, ahol a legnagyobb most az aggodalom a koleraveszély miatt. De a fejedelmi vendég ezt a körülményt nem használta fel ürügyül arra, hogy elhalassza rég megígért látogatását, eljött a riasztó hírek ellenére is, és kifejezte, hogy szívesen jött hozzánk.

Örömet elhisszük, mert ebben az idegen uralkodóktól oly ritkán látogatott országban már több ízben van szerencsénk az ő magas személyéhez és hálásan emlékezünk vissza még most is azokra a fenséges szavakra, amelyekben nemzeti dicső multunk lélekemelő méltatásával mindnyájunkat elragadott, felejthetetlen első ittléte alkalmával.

Elhisszük, hogy szíves hajlandósággal jött ide, a birodalmával szövetséges nagyhatalom területére, mert a közelmúltban is fényes tanubizonyosságát adta, hogy mily lelkes készséggel vállalja a szövetséges viszonyból ráháramló terheket.

Mi a magunk részéről örömmel és hódolattal láttuk hazánk földjén a nagy imperátort, akinek egyaránt csodáljuk hatalmát és lángeszét, akinek hálásan fogadjuk és szívből viszonzozzuk barátságos érzelmeit.

Mi magyarok, akik a külpolitikával amúgy sem sokat s talán nem is eleget foglalkozunk, a császárlátogatás alkalmából vessünk legalább egy futó pillantást arra a kapcsolatra, mely minket a német birodalomhoz fűz s hadd támogassuk, izmosítsuk meg érdekeink higgadt mérlegelésével, ha azoknak megfelel, német szimpátiánkat.

A hármasszövetség az európai egyensúly szükségének köszöni eredetét. Megalkotói helyesen ismerték fel, hogy a német, magyar-osztrák és olasz szövetség igen sokáig, talán állandóan biztosíthatja földrészünk békejét és kulturális munkájának zavartalanosságát. A szövetség tagjai között a német a legerősebb, de bizonyos tekintetben mégis ami monarchiánk a tengely. Földrajzilag is mi vagyunk a közép, ellentétes, sőt ellenséges népáramlatok ütközéspontjában.

A mi érdekelttségünk is legelső foku, mivel rokonfajok hiányában egyenesen reá-vagyunk utalva az ilyen diplomáciai összeköttetésre. Amellett nekünk, különösen nekünk magyaroknak, egyáltalában nincsenek hódító szándékaink, európai háboru esetén nyereségre sem vágyunk nincs, sem kilátásunk, sem gyarmataink nincsenek, a melyekért vagy amelyek miatt agresszív külpolitikát folytathatnánk. Bármennyi változás történt tehát a nagy világban a hármasszövetség első megkötése óta, a mi

nemzetközi helyzetünk és feladatunk alapján véve ugyanaz maradt.

Az Egyesült-Államok és Japán hadügyi kifejlődése és sikerei új problémákat dobtak a világhatalom s különösen a világ gazdasági uralma körül forgó nemzetközi politikába; Törökország ujjaalakulása átfurmálta a keleti kérdést, de nekünk az európai egyensúly az érdekünk ma is és az marad végeleltatatlán időig.

Azt lehetne ellenvetni, hogy igen van szükségünk szövetséges társra, mert nyilván a béke, az egyensúly állapota kívánatos ránk nézve mindenek fölött, de nem okvetetlenül szükséges talán, hogy éppen a némettel fogjunk kezét.

Ott van helyette például a francia, ellenséges szomszédja a németnek; annak a barátsága nem volna kevésbé értékes, azonkívül pedig távolatáná tőlünk a germanizáció veszedelmét. A történelem azonban azt bizonyítja, hogy a magyar nemzet mindig csalódott, amikor a franciától várt segédelmet, ezt igazolják a legutóbbi események is, a franciák rideg és önző magatartása velünk szemben, amely odáig terjedt, hogy egy közönséges pénzügyi művelet lebonyolításából is politikai tőkét akart kovácsolni.

Azonkívül Franciaországgal a geográfiai kedvezőtlenebb fekvésnél és a közös érdekek kisebb mértékénél fogva sem lehet és oly becses viszonyunk, mint a német birodalommal. A germanizálás veszedelme pedig, kivált Németország részéről, egyszerűen dajkamese, aminek komolytalan voltát semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy éppen a hármasszövetség fenállása óta haladtunk legtöbbet előre — nemzeti irányban.

Nincs és nem is létesíthető nemzetközi kapcsolat, amely a magyar állam és a magyar nemzet léteérdekei szempontjából még csak meg is közelítené a német szövetséget. Valóságos védelem ez; hiszen nem régen is, amikor Bosznia és Hercegovina anektálása következtében már-már kitört körülöttünk és ellenünk egy rémes európai háboru, a német császár rendkívül erélyes fellépése mellett egyszerűen véget vetett minden bonyodalomnak.

A legnagyobb botorság lenne ezt a szövetséget kicsinyelni, meg nem becsülni vagy éppen támadni. Nem is teszi senki Magyarországon; a nemzet sem, a kormány sem, a melynek feje, Héderváry gróf nemrég is kijelentette, hogy a legkisebb okunk sincs változtatásra gondolni külpolitikában.

Eképen legfontosabb érdekeink követelményei teljes összhangban állanak rokonérzésünkkel, a melylyel a hármasszövetséghez a német birodalomhoz és annak vendégségben nálunk járt koronás fejéhez ragaszkodunk.

HIREK.

Tájékoztató.

Szeptember 23., 24. Megyei állandó választmány ülése.
Szeptember 26. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Október 6., 7., 8., 9. Nagybecskereki országos vásár.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 8/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Szeptember 22.

Barométer emelkedő, délután 1:38 órakor: 754.8 mm.
Hőmérséklet: maximum 17.2 C, minimum 10.2 C. Csapadék: 6.8. Felhőzet: Cu—St. 10. Szélirány és erősség: NW. 2.
Jóslat a következő 24 órára: Változóköny. Szeles. Hűvösebb. Sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percg; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percg; felhőzet: Ci = fűrtöfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Védekezés a kolera ellen.

— Népszerű utmutatás a kolera ellen való védekezésre. —

A belügyminiszter egy tizenöt oldalos füzetet adott ki, a melyet megküldött az összes törvényhatóságoknak s így Torontálmegyének is. A több nyelven irt füzetet, a melynek címe: „Népszerű utmutatás a kolera ellen való védekezésre”, a vármegye aispánja sok száz példányban kiosztotta a községekben a nép között, hogy a védekezésre kioktassa őket. A füzet népszerűen könnyen áttekinthetően ismerteti a kolera jelenségeit, terjedését, a védekezést, a kolerás betegek kezelését, ápolását stb.

Egyik szakaszát, amely arról szól: „Hogyan óvjuk magunkat és házuk népét a kolera ellen?” az alábbiakban mi is közöljük.

Ime:

Bármennyire van is fertőzve valamely anyag vagy tárgy, nem nehéz azt ártalmatlanná tenni, mivel a kolera csiráit aránylag könnyen el lehet ölni; így pld. felforralás, főzés, sütés által a fertőzött élelmiszereket biztosan ártalmatlanná lehet tenni.

A mindenben való tisztaságot és mértékletes életmódot, mely az egészség szempontjából mindig hasznos és kívánatos, főleg kolera idején, tőlünk telhelőleg követni kell. Ha gyomrunkat mértékletesen evés-ivással elrontjuk, a kolerát könnyebben kaphatjuk meg.

Aki ivóvizét közkutból vagy folyóból kénytelen hozni, az nagy fazékban forralja fel ezt a vizet, azután engedje kihűlni és ilyen vizet tartson állandóan (fődött edényben) készen ivásra. Aki akarja, az ilyen vizet kevés borral vagy néhány csep ecettel, vagy citromlével izletesebbé teheti.

A közös fürdőhelyeket, főleg ha azok álló vizek vagy tócsák, kolera idején kerüljük.

A házon kívül, főleg pedig a piacon vett élelmiszereket (tej, tejfel, vaj, gyümölcs, zöldség) nyersen ne együk, hanem megfelelő módon (forralással, főzéssel, sütéssel) tegyük ártalmatlanná az esetleg rajtuk levő koleracsirákat. A házon kívül vett süteményféléket, mint kenyeret, zsemlyét vagy hasonlót, akként tehetjük ártalmatlanná, hogy 10—15 percre forró sütőbe tesszük, mert ezáltal a felületéhez netalán tapadó koleracsirák elpusztulnak. Ellenben a kertünkben

SZALLITÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482-200.93

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

termett gyümölcsöt, zöldséget, a magunk háztartásából származó tejet, vaját, veszélytelennek tekinthetjük; de nem szabad elfelejtenünk, hogy az ilyen saját termelésű élelmiszereket is megfertőzheti az olyan víz, amely fertőzött közvözből vagy folyóból származik.

Minden étkezés előtt szappannal mossuk meg kezeinket, hogy a napi munkánk közben emberekkel és tárgyakkal való érintkezés folytán talán reájuk tapadt koleracsírától megtisztítsuk és a fertőző anyagot az étellekkel a szánkba ne vigyük.

Szeszes italokkal ne éljünk, de ha valaki annyira megszokta a szeszes italt, hogy azt nem tudja nélkülözni, akkor igyék inkább bort, mint sört, de azt is nagyon mértékletesen s a palinkától tartózkodjék. A szeszes italok mértékellenes élvezete nagyon csökkenti a szervezet ellenálló képességét. Kólera idején mindig hétfőn, — a vasárnap korcsmázás után — legtöbb az új kólera megbetegedés. Óvakodjunk oly italoktól, amelyeket utcákon, piacokon, vásárokon frissítőknek árulnak és szájról-szájra járó poharakban nyújtanak a járó-kelőknek.

Kerüljük kólera idején az emberekkel való szükségtelen összejöveteleket és gyülekezéseket, mert minél több emberrel érintkezünk, annál könnyebben eshetik meg, hogy köztük beteg is van. De kerüljük főleg azt a házat és annak népét, ahol kólerás beteg van. Eppen ezért kerülni kell a korcsmázást is, de még azért is, mert ott szájról-szájra járó poharak, palackok, evőeszközök is terjeszthetik a kolerát.

Ne csókoljunk kólera idején olyan tárgyat, melyet más is csókol, mert ilyen módon beteg ember szájból a kólera csírái egyenesen egészséges ember szájába juthatnak.

Ne menjünk kólera idején halotti torra, vagy halotti virrasztásra, mert onnan észrevétlenül elhurcolhatjuk a kólera csírát.

A felsorolt előírásokat gyermekeinkkel és cselédeinkkel is tartassuk meg és legyen rá gondunk, hogy őket is kioktassuk mindarra, ami ebben az utasításban mondva van.

A legszegényebb ember is gondoskodjék róla, hogy kólera idején árnyékszék gyanánt egy külön gödröt használjanak, ha eddig még nem lett volna és hogy ennek a gödrnek fő ele legyen; háznépet pedig szigorúan szorítsa rá, hogy ürülékét csak ebbe a gödrbe rakja le. A lakás körül elszórt és kellőleg le nem takart kólerás ürülék egy a háznépre, mint a szomszédságra nagy veszedelmet jelent, mert benne a kólerás szárnyasok, ebek, vagy más állatok a kólera csírát könnyen szétviszik és terjesztik.

— Személyi hír. Dr. Dellimanics Lajos főispán ma visszaérkezett Nagybecskerekre.

— Csernoch püspök Nagybecskereken. Csernoch János megyés püspök szombati fogadtatására s itt tartózkodására vonatkozó programot most végleg megállapították és pedig a következőkben:

24-ikén délután 4 órakor a püspök Klekk felől a keskenyvágyú vonattal érkezik s a Várház-állomásnál dr. Perisics Zoltán polgármester üdvözlő a város nevében. A Ferencz József-terem a hitközség képviselőtestülete fogadja a püspököt. Az üdvözlés után a püspök a templomba megy, ahol imát mond, majd a hitközségi épület zárkó-letétele és beszentelése következik. Az egyházfő ezután a paróchián fogadni fogja a tisztelgő küldöttségeket. Este 8 órakor a kath. legényegylet lampionos szerenádát ad dr. Dellimanics Lajos főispánnak, zászlóanyának és Csernoch püspöknek s ugyancsak szombaton este vacsora lesz a plébánián, melyre a piarista atyák és a helybeli róm. kath. papság hivatalos. Vasárnap reggel 8 órakor a püspök misét és prédikációt mond, utána beszenteli a legényegylet zászlóját s felveszi a kereskedelmi iskola Mária-kongregációs tagjait, majd a zárdakápolnába megy s ima után a zárdai új épületét szenteli be délelőtt fél 11 órakor. A püspök ezután látogatásokat tesz. Délután fél 2 órakor ebéd dr. Dellimanics Lajos főispánnal. Délután 4 órakor a püspök Felsőmuzslyára megy, utközben pedig meglátogatja a Német-utcában levő róm. kath. árvaházat, nemkülönben a közkórházat. Felsőmuzslyán a bérmálás 26-án délelőtt lesz s ugyanaznap délután a püspök a szomszédos Écskára megy, ahol másnap, 27-én osztja ki a bérmálás szentségét.

Ujvidéki városi ártézi jódosfürdő és vizgyógyintézet

Jódban és nátrium-carbonátban gazdag hévvizforrása rendén elsőrangú jódosfürdő, biztosan gyógyít csúzt, kősvényt, ischiást, görvélyt, csontbántalmakat, női betegséget, idegességet és mindenféle vérbetegséget. — Egész éven át nyitva.

Magyarország legolcsóbb fürdője. — Prospektus. 796 - 10.1

— A megyei állandó választmány ülése. A vármegye állandó választmánya szeptember 23-án, holnap délután fél 4 órakor ülést tart, amelyen a hétfői közgyűlés tárgyait készíti elő.

— Uj mérnök. Haidegger Ernő, Haidegger Ödön nagybecskereki magánzó jeles képzettségű fia, a napokban tette le kiváló sikerrel Münchenben a mérnöki vizsgát.

— Az alispán kéréme az orvosokhoz. Jankó Ágoston alispán a következő kérelemmel fordul a vármegye területén lakó magánorvosokhoz:

A bakteorológiai intézetek naponta érkező tudósításaiból látjuk, hogy a kólera járvány mindinkább terjed hazánk területén. A közigazgatási hatóságra hárul a súlyos, de nemes feladat, hogy a járvány terjedését a legnagyobb odaadással és önfeláldozó munkával megakadályozza.

A közigazgatási hatóság legnemesebb terveiért csak ugy érhet el eredményt, ha az orvosi kar a rendészeti intézkedéseket orvosi tudományával támogatja.

Kérem a vármegye területén lakó összes magánorvosokat, hogy megfelelő napidíj mellett vállalkják el a közreműködést s akik hajlandók a közigazgatási hatóságnak segítségére lenni, szíveskedjenek hivatalomban jelentkezni.

Nagybecskerek, 1910. évi szeptember 21. é.

Jankó, alispán.

— Ünnepeit iskolaigazgató. Föltűnést kerülve, csöndben ünnepelek tegnap a helybeli állami tantestületek. És pedig ünnepelek Wégling István állami elemi iskolai igazgatót, aki 25 évet töltött már el azon a pályán, melyen babér kevés, de tüske annál több és igen könnyen terem. Az a szeretetteljes ováció, melyben kortársai Wégling István igazgatót részesítették, bizonyít, hogy a becsületes munka emberét ünnepelek, aki úgy is mint tanító úgy is mint a város társadalmának egyik tevékeny tagja, negyedszázadon át lelkes odaadással, nemes buzgalommal munkálkodott a közjóért s minden körben általános tiszteletet és becsülést vívott ki magának.

— Bérmálás Bégaszentgyörgyön. Csernoch János megyés püspök ma reggel fél 8 órakor érkezett Torontától Bégaszentgyörgyre, ahol a község határában mintegy 30 kocsi várakozott a püspökre, a kinek a fogadására kivonult az egész község előkelősége Orsó Gáspár községi jegyző és Schönherr Péter községi bírónál az élén. A püspököt, aki Tullics György tb. főszolgabíró társaságában érkezett, Schönherr Péter üdvözölte a község nevében. A megyés püspök az üdvözlés után Csekonics Endre gróf pompás fogatán hosszú kocsisortól kísérve a plébániára hajtatott, majd a templomba ment, ahol misét, magyar és német nyelvű prédikációt mondott, majd kiosztotta a hívek között a bérmálás szentségét. Bérmálás után a püspök átment a gör. kel. templomba, ahol Petrovics plébános üdvözölte. Az egyházfő itt rövid imát mondott s ezután visszament a plébániára, ahol fogadta a közsegelöljáróság, a tantestület, kaszinó, a róm. kath. és gör. kel. hitközségek, a tűzoltóság és a parkegyelet tisztelgő küldöttségét. Délben Grósz György esperes-plébános a plébánián diszebedet adott a megyés püspök tiszteletére, a melyen résztvett a község színeje. Délután 3 órakor a püspök Csekonics gróf fogatán, ugyancsak hosszú kocsisortól kísérve a szomszédos Katalinfalvára ment, ahol holnap lesz a bérmálás.

— Játék a fegyverrel. A fegyverrel való vigyázatlan bánásmódnak és játéknak megint áldozata van. A temesmegyei Ujjak községben ifjabb Orschán Grúja és Orschán Nika hat és hét év közötti gyermekek tegnapelőtt délután egy hatlövétű töltött forgópisztolyjal játszadoztak az udvaron. A szerencsétlen véletlen folytán a fegyver hirtelen elsült és a golyó a kis Nika mellébe furdott, aki félórai kínlás után meghalt. A gyilkos golyó a fiúcska tüdejét furta át. A temesvári királyi ügyészség elrendelte a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

— A tejjac áthelyezése. A rendőrkapitányság intézkedésére a tejjacot most a régi Munkács előtti térségről elhelyezték, amennyiben az eddigi piac helye nincs kitérve s a szél így könnyen port és piszkot hordhat a tejbe s a tejtermékekbe. Reitter rendőrkapitány rendelkezése következtében a nagybecskereki tejjarusok ezentúl a Bauer-féle mézarszék előtt, a vidéki tejjarusok pedig az Árpád-utca elején foják a tejet és tejtermékeket árusítani.

— Agyonlőtt gyümölcsotlvaj. Fehértemplomból jelentik: A múlt éjjel kilenc és tíz óra között a kussicsi határában a Preki Potok dűllőben Weisz József Kápolna-utca 35. szám alatti lakos, földműves, Miok János kussicsi földművest azért, mert utóbbi szőlőjében gyümölcsöt akart

lopni, a köztük támadt dulakodás közben vadászfegyverrel lelőtte. Miok János a helyszínén meghalt. Weisz József e tette után azonnal önként jelentkezett a fehértemplomi rendőrkapitányságnál, amely előzetes letartóztatásba helyezte s a fehértemplomi királyi ügyészséghez kísérte át. Weisz József dulakodás közben könnyebb természetű sérülést szenvedett. Az orvosrendőri vizsgálat megejtése arra enged következtetni, hogy a tettes önvédelemből követte el a tettet.

Színház.

* A szerb színészet. A szerb színészek tegnap este a „Leány-szőkevény“ című háromfelvonásos népszínművet adták elő, mely a régi sajkás-világban játszódik le s a szerbeknél még ma is a szokásos leányzóktetés körül forog. A tegnapi darabban a főbb szerepeket Lukity, Dinityné, Markoviczné, Markovics, Nikolics, Vazilievics és Mateity játszották s különösen Markoviczné, Lukity és Dinityné tündek ki jó játékaikkal s a közönség, mely ez alkalommal is szép számmal volt a színházban, minden felvonásban megtapsolta őket. (A.)

Törvényszék.

A nagybecskereki bírósági tisztviselők szervezkedése.

— A helyi csoport megalakulása —

A nagybecskereki bíróságoknál és a kir. ügyészségnél alkalmazott kezelőtisztek és díjnokok a napokban szervezkedő gyűlést tartottak, amelyen megalakították az „Igazságügyi kezelőtisztviselők orsz. egyesületé“-nek nagybecskereki csoportját.

Az alakuló gyűlésen megejtett választás eredménye a következő: Elnök lett Murka Lajos törvényszéki irodaigazgató, titkár: Bits Ferenc járásbírói irnok, pénztárnok: Termasich Miksa törvényszéki irodatiszt, ellenőr: Grób Jenő központi járásbírói irnodatiszt, Választmányi tagok: Kolos Ferenc, Dndarszky Miklós, Iszakovics Szvetozár, Paffy Zsigmond, Grób Jenő, Pöpl Péter, Greizinger Ferenc, Scheibl Mihály és Göttele Istvan. Az egyesület által folyó hó 25-ikén Budapesten megtartandó nagygyűlésre a helyi csoport Kolos Ferenc törvényszéki irnodatisztet küldte ki. A nagygyűlés tárgysorozata lesz: 1. Az igazságügyi kezelőtisztviselők és díjnokok általános sérelmei. 2. Az igazságügyi kezelőtisztviselők és díjnokok speciális sérelmei. 3. Az igazságügyi kezelőtisztviselők státus rendezése. 4. Az igazságügyi díjnokok kívánásai. A nagygyűlés a hozott határozatokat illetékes helyre fogja juttatni.

Az egyesület választmányi ülésén minthogy az igazságügyminiszterium által tervbe vétetett a kezelői tanfolyam megnyitása és a kezelői vizsga letétele; felvetett az a kérdés, hogy az országos nagygyűlésen nem volna-e célirányos szóba hozni azt, hogy a kezelői szakvizsgát letett díjnokok, a törvényhozás által szervezendő kezelőgyakornoki állásokra lennének kinevezhetők; s az igényjogosult altisztek számára fentartott s az 1873. évi II. t.-c. 5. §-ában jelzett állásokra ne az igényjogosult altisztek legyenek kinevezhetők, hanem az altiszteket rangsorban előzze meg a kezelőgyakornok rangorszáma. Az igényjogosult altisztek számára pedig tartassék fenn a kezelőgyakornoki állás és irnokká csakis akkor legyenek kinevezhetők, ha a kezelői szakvizsgát letették. Ezzel eleje vétetnék annak a különleges állapotnak, hogy a hosszú szolgálattal bíró és hivatalon alkalmas díjnokokat csakis a kezelőgyakornoki állásban előznék meg az altiszteket, ezzel pedig a díjnokok ambíciója a kezelői szakvizsga letételel illetőleg fokoztatnék.

A választmány egyhangu határozatként kimondta, hogy Kolos Ferenc kiküldött részéről ennek az eszmének a folyó hó 25-én megtartandó országos nagygyűlés elnöksége elé, esetleges tárgyalás céljára előterjesztessék.

Kapható Nagybecskereken: ROSA BÉLA, FENDLER JÓZSEF fűszerkereskedésben, s más kereskedésben

A torontáli koleraveszedelem.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, szept. 22.
Nincs újabb eset.

A hatóságok energikus óvintézkedésének meg van a maga eredménye, mert eddig nem fordult elő újabb koleragyanus megbetegedés vagy halálozás.

A Czrepaján meghalt Radovancsev Zsivára vonatkozólag azt jelentik, hogy az illető nem koleragyanus tünetek között halt meg, hanem a fia betegedett meg koleragyanus jelenségek közepette. A beteg állapota azonban javul, éppen úgy, mint a Torontálalmáson megbetegedett leány is jobban van s Almáson azóta nem fordult elő újabb gyanus eset.

Az óvintézkedések.

A vármegyét a behurcolás veszedelme tudvalevőleg a Duna felől, nevezetesen Rudolfsnádnál és Oppovánál fenyegeti. Ezen a két ponton van ugyanis leginkább kitéve a vármegye annak, hogy a dunai hajók vagy utasok a járványt behurcolhatják.

Ezért a vármegye alispánja az oppovai állomásnál a hajók föltételes megállását betiltotta s egyben utasította az antalfalvai főszolgabíró, hogy az állomáson éjjel-nappali orvosi és csendőri felügyeletet rendeljen. Éppen így utasította erre az alispán a központi járási főbíró Rudolfsnádra nézve is.

Ugyancsak kötelességük a főbíráknak ezeken a helyeken arról gondoskodni, hogy az itt esetleg kiszálló emberek megvizsgáltassanak s csak a vizsgálat után távozhatnak tovább.

Az alispán utasítása arra is kiterjed, hogy a hajózási idény befejeztével annak a hajónak személyzetét, mely ezeken a helyeken kiszáll, szintén megvizsgálják, azonkívül írják össze őket, jegyezzék föl téli tartózkodási helyüket s az illető helyek hatóságai a hajószemélyzet érkezéséről értesítendő.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz
111-42.29

TÁVIRATOK

Közös minisztertanács.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, ott ma 10 óraker kezdődött meg a közös minisztertanács Aehrenthal gróf közös külügyminiszter elnöklésével. A tanácskozásán a magyar kormány részéről Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter van jelen. A tanácskozást megelőzőleg Lukács László pénzügyminiszter, aki tegnap érkezett meg a Semmeringről Bécsbe, meglátogatta Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott.

A képviselőház első ülése.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A lapoknak az a jelentése, hogy a képviselőháznak a nyári szünet után való első ülése szeptember 26-ikán lenne, téves, mert a képviselőháznak a nyári szünet előtti utolsó ülésén, augusztus 6-án a Ház Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek indítványára kimondta, hogy a szünet utáni első ülését szeptember 27-én, kedden délelőtt tizenegy óraker tartja.

A német császár utja.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Münchenből sürgönyzik, Vilmos német császár, aki tegnap este utazott el Bécsből, ma reggel odaérkezett. A császár rövid ott tartózkodás után tovább utazott.

A magyar kölcsönügy.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egy német lap azt írta, hogy a magyar pénzügyi kormány újabb egy német pénzcsoporttal tárgyal a nagy államkölcsön ügyében. Egy újságíró Bécsben kérdést intézett ezirányban Lukács László pénzügyminiszterhez, aki kijelentette, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

Dr. Czirbusz Géza egyetemi tanár.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti tudományegyetem filozófiai fakultása legutóbbi ülésén a Lóczy Lajos távozásával megüresedett földrajzi tanszékre első helyen dr. Czirbusz Géza a nagybecskereki főgimnázium kitűnő tudós tanárát jelölte, míg második helyen Cholnoky Jenő kolozsvári egyetemi tanárt kandidálta. Az egyetemi tanács ezt a sorrendet megfordította ugyan, de mivel a miniszter mindig a fakultás véleménye alapján dönt, a legközelebbi napokban megtörténik dr. Czirbusz Géza kinevezése egyetemi tanárrá. A tanszék betöltése körül különben éles csatározás folyt a tudósok között, s Czirbusz kandidálása nagy szenzációt kelt, mert az utolsó pillanatig Cholnoky kinevezésére számítottak. Az ügyben megkérdezték dr. Bekéfi Remigét, aki kijelentette, hogy dr. Czirbusz kinevezéséről hivatalos tudomása nincs, de a kandidálás joga a fakultást illeti s a miniszter azt nevezi ki, akit a fakultás első helyen jelöl. Tóth Lajos kultuszminiszteri tanácsost szintén megkérdezték a dologban s ő ugyan indiszkréciónak tartja, hogy az egész dolog már nyilvánosságra került, de megerősítette a fakultás javaslatát. Megkérdezték még telefonon Kolozsvárról Cholnoky Jenőt is, aki igen haragszik, hogy őt mellőzték. Egyebekben konstatalható, hogy Czirbusz kinevezése a tudományos körökben a legteljesebb szimpátiával találkozik.

A kolera.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ eredeti táv.) A koleraveszedelemről érkezett jelentések szerint a helyzet ma kedvezőbbnek mutatkozik, mert a járvány különösebb terjedéséről sehonnan sem jött hír. Budapesten mindössze egy koleragyanus megbetegedés történt, míg Mohácson újabb betegség nem volt. A hatóságokat most már csak a mohácsi széntelepről megszökött munkások aggasztják, mert János-halma községben, ahová közülök többen menekültek, ma ismét megbetegedett egyikük kolerában.

Öngyilkos máv. ellenőr.

Budapest, szept. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Gründl Imre máv. ellenőr ma öngyilkos szándékból agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Határidő-újság.

Buza (októberre)	20 02—
Buza (áprilisra)	20 76—
Rozs (áprilisra)	14 60—
Zab (áprilisra)	15 80—
Tengeri (májusra)	11 36—

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

KIADÓ LAKÁS.

Az ujonnan épített „Chevra-Kadisa“ házában (Kinizsi-utcában) egy ::

2 utcai, 1 udvari szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-től kezdve kiadó.

WEISZ IZIDOR,

a „Chevra-Kadisa“ elnöke.

MUST

dr. BRÁJER LAJOS szőlőjéből.

Literje 36 krajcár.

Kapható: Zápolya-u. 1. sz. a. (a házmesternél).

Riessner-kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb fűtőanyagát.

Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betűzéssel egész télen ég, miáltal a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betűzés megtakaríthatik.

Látható tűz. Eredeti biztonsági szabályozó.

Gázomlás vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség különösen a szoba alsó légrétegeiben is.

Egyedüli elárúsítás Nagybecskerek és vidéke részére:

Boleszny Antal
vaskereskedésében az arany kaszához Hunyadi-utca 606/37.

722-60.18

Szénkereskedés megnyitás.

Értesitem a t. c. fogyasztóközönséget, hogy

Nagybecskereken, Belváros, **Mikszáth Kálmán-utca** (volt Városház-utca) 2-dik szám alatt a Gimnázium tornatermével szemben a Béga mellett

szén-koaksz- és faszén-kereskedést

nyitottam, ahol is mindenkor a legjobb minőségű, elsőrangú, legkiválóbb porosz szalónfűtő-szén, salak- és gázmentes koakszot, a bécsvárosi gázgyárak termékét, rendkívül magas hőértékű westfaliai antracit-szén, kétszer mosott osztrai kovács-szén, ugy finom, mint közép és durva szemcsés halmaz állapotban, füst-szag-és gázmentes retorta bikkból való vasaló-faszén tartok raktáron és ezen fűtő anyagokat ólomzárolt zsákokban, vagy a nélkül, kocsinként vagy vasúti waggonként jutányos árak mellett **ugy nagyban mint kicsinyben** házhoz vagy vasúthoz szállítottam.

Azáltal, hogy kizárólag pormentes s minőségileg csakis legelsőrendű fűtőanyagot hozok forgalomba és p. ólomzárolt 50 kilós zsákokban, a t. c. feleimnek a legmesszebbmenő garanciát nyujtom arra nézve, hogy az ár a legszolidább üzleti elvek szigorú szemelött tartásával, csorbítatlan súlyban lesz rendelkezésre bocsájtvá.

Magamat a t. c. közönség jóindulatába ajánlvá

Hercog Gyula.

789-50.1

A későbbre szóló szállítások pontos betartása érdekében megrendelések **Telefon 34. sz.** már most előjegyezhetők. **Telefon 34. sz.**

Oda							Szeged—Karlova—Nagybecskerek.							Vissza								
Sz.-v. 4702 I-III.	Sz.-v. 4704 I-III.	V.-v. 4714 I-III.	Motorkocsi menetek				178.							Motorkocsi menetek			V.-v. 4713 I-III.	Sz.-v. 4707 I-III.	Sz.-v. 4703 I-III.	Sz.-v. 4701 I-III.		
			4708	4710	4716	4720								II-III. osztály			II-III. osztály					
805	1015	550	815	830	—	240	830	ind.	Budapest ny. p. u. (172)	érk.	1100	740	—	405	125	635	1100	720				
—	945	—	795	118	—	—	—	—	„ Temesvár-Józsefváros (172)	—	857	604	822	—	421	—	—					
—	1222	—	1115	307	—	445	—	—	„ Szeged-Rókus (163)	—	629	221	629	—	1030	674	528					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	„ Kecskemét (136)	—	—	—	—	—	—	345	242					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	„ Kis-Kun-Félegyháza (136)	—	—	—	—	—	—	—	—					
155	1225	332	510	940	620	220	ind.	Szeged (163 172)	érk.	510	1247	606	745	914	237	1234	—					
—	1230	337	515	945	625	225	ind.	Uj-Szeged	ind.	505	1242	601	740	910	233	—	—					
206	1237	344	523	953	633	233	érk.	Szöreg (172)	ind.	457	1234	552	731	900	225	1222	—					
206	1238	347	524	954	634	234	ind.	Szöreg	érk.	456	1233	548	705	859	223	1221	—					
213	1246	357	532	1000	641	241	—	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	—	449	1226	541	658	852	215	1213	—					
218	1251	403	537	1006	646	246	—	*Vedresháza 3. sz. órház (f. m. h.)	—	443	1220	536	650	845	210	1207	—					
227	1259	412	545	1012	653	253	—	*Gyála	—	437	1214	529	644	833	203	1159	—					
234	106	425	552	1019	700	300	—	Szerb-Keresztur	—	431	1208	523	637	831	155	1151	—					
—	—	436	602	1028	710	310	—	*Kupuszina (r. h.)	—	415	1158	512	620	820	—	—	—					
258	133	501	619	1044	727	318	—	Törökkanizsa	—	407	1150	503	612	811	137	1132	—					
312	146	518	634	1057	741	—	—	Szanád	—	—	1129	441	540	749	112	1110	—					
322	155	544	644	1105	751	—	—	Csoka	—	—	1120	432	530	739	101	1059	—					
335	209	600	657	—	808	—	—	Tisza-Szt.-Miklós	—	—	—	419	506	726	1247	1044	—					
349	224	624	711	—	824	—	—	Pádé	—	—	—	404	452	711	1232	1028	—					
403	239	640	725	—	839	—	—	*Esztermajor	—	—	—	349	427	654	1216	1013	—					
415	252	700	787	—	851	—	—	Bocsár	—	—	—	337	415	641	1205	1001	—					
425	304	711	747	—	901	—	+ Csatl. Szöreg	Karlova (174)	ind.	—	—	324	350	630	1153	948	—					
V.-v. 4712 I-III.	—	Szv. 4706 I-III.	—	Szv. 4718 I-III.	—	—	—	érk.	Nagykikinda (174)	ind.	—	Szv. 4705 I-III.	Szv. 4717 I-III.	—	—	—	V.-v. 4711 I-III.	—				
524	—	404	—	1031	—	—	—	ind.	Nagykikinda (174)	érk.	—	841	225	—	351	1100	719	—				
801	—	719	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1242	1051	—				
444	327	801	—	830	—	—	—	ind.	Karlova (174)	érk.	—	754	308	—	—	1138	928	—				
455	337	811	—	840	—	—	—	—	Beodra	—	—	745	259	—	—	1129	916	—				
505	347	821	—	850	—	—	—	—	*Vincezér	—	—	735	249	—	—	1119	905	—				
550	408	842	—	911	—	—	—	—	Török-Becse-Aracs	—	—	715	229	—	—	1059	842	—				
610	426	900	—	929	—	—	—	—	Kumán	—	—	657	211	—	—	1041	754	—				
639	445	919	—	948	—	—	—	—	Melenze	—	—	643	157	—	—	1027	736	—				
701	501	955	—	1006	—	—	—	—	Elemér	—	—	622	136	—	—	1006	705	—				
718	516	950	—	1021	—	—	—	—	Nagybecskerek (173, 179)	ind.	—	607	120	—	—	950	646	—				
1209	—	—	—	—	—	—	—	érk.	Pancsova (179)	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	—	—	—	—	érk.	Szócány ()	ind.	—	—	—	—	—	—	—	125	—			

Oda					Nagykikinda—Karlova.					Vissza				
V.-v. 4812 I-III.	Sz.-v. 4802 I-III.	Sz.-v. 4804 I-III.	Sz.-v. 4806 I-III.	Sz.-v. 4808 I-III.	147.					Sz.-v. 4801 I-III.	Sz.-v. 4803 I-III.	Sz.-v. 4805 I-III.	Sz.-v. 4807 I-III.	V.-v. 4811 I-III.
805	1015	—	—	—	ind.	Budapest ny. p. u. (172)	érk.	125	125	74	685	—	—	720
—	—	438	985	819	ind.	Temesvár-Józsefváros (172)	érk.	736	421	150	—	—	604	—
351	700	1100	225	719	ind.	Nagykikinda (170, 172)	érk.	554	841	1242	—	—	404	1031
414	722	1120	245	753	ind.	*Válom	érk.	525	821	1222	—	—	344	1008
430	737	1134	259	753	érk.	Karlova (178)	ind.	510	808	1207	—	—	329	955
914	—	237	606	1234	érk.	Szeged (178)	ind.	155	510	—	—	—	1225	620
718	1021	—	515	950	—	„ Nagybecskerek (178)	ind.	—	670	950	—	—	120	646
1209	—	—	1051	—	—	„ Pancsova (178, 179)	ind.	—	—	—	—	—	—	125

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

PILLANGÓ VÉDJEGY

NAGYBECSKEREK.

Külön
Torontáli cipő'-osztály.
Telefon 201.

Látta-e Ön már a
Benó Testvérek ezeltől **Kokits A. F. cég**
uj **„ÁRUHÁZÁT”**?

Nem? Hát tekintse meg!
Erős férfi bőrstrapa cipőnek ára 3 ft 75 kr. párja.

Torontáli cipők, esernyők, ruhadis, téliingek nagy választékban.

Külön
Torontáli cipő'-osztály.
Telefon 201.

641-x-33

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.